

KALANDOS ÉLETÚT

Számos megpróbáltatás és mélypont nehezítette Jakkel Mihály életét, a 90. életévét betöltve azonban már mosolygva eleveníti fel ezeket az emlékeit is. Ehhez kellett a sors fintora és az élet kifürkészhetetlensége, miáltal megadatott neki az a hivatás és hobbi, ami a múltat végérvényesen megszépíti. Erdészként megtanulta, hogy az alapos és hosszú távú munka megéri a fáradozást, fafaragó művészete pedig csak megerősítette mindebben.

A Kálon született Jakkel Mihály Gyöngyösön végezte elemi és gimnáziumi tanulmányait. Az iskolai évek alatt megmutatkozott sporttehetsége: 1942-ben a legjobb talajtornászok közé választották, 1947-ben Észak-Magyarország futó bajnoka lett 200 méteren, a következő évben pedig tagja volt annak a gimnáziumi futballcsapatnak, amely az országos bajnokságban 3. helyezést ért el. Labdarúgáshoz fűződő tehetsége odáig vezetett, hogy 1949-ben még Puskás Ferenc ellen is lehetősége volt pályára lépni. 1950-tól sorkatonai szolgálatot teljesített, 1953 novemberében őrmesterként szerelt le. Ezután a gyöngyösi Váltó- és Kitérőgyárban dolgozott főpénztárosként, ám mivel feleségét kuláknak, ezáltal „nem megbízható személynek” minősítették, fizikai munkára kárhoztatták.

Az 1956-os forradalomban a helyi munkástanács elnökeként kiállt Nagy Imre, valamint az oroszok kivonulása mellett, továbbá elutasította az akkori új párt igazgatói tisztségét, ezért 1957 januárjában letartóztatták. A népi demokratikus államrend ellen folytatólagosan elkövetett igazgatási bűntettjének a vádjával egy év hat hónap letöltendő börtönre ítélték. Szabadulását követően nehéz időszak következett az életében. Hazatért Gyöngyösre, ahol az Észak-magyarországi Fűrészüzemben fizikai munkásként, úgynevezett gatterosként tudott elhelyezkedni. „Örültem, hogy munkát kaptam a börtön után. Múltamra való tekintettel csak fizikai munkát végezhettem, hatalmas rönköket pakoltam. Idővel jó barátságot kötöttem a fával, ami a mai napig végigkíséri életemet” – meséli Jakkel Mihály.

Fűrészüzemből az erdőbe

Miután a fűrészüzem a helyi erdőgazdaság gondozásába került, az ott dolgozó Bartucz Emil erdőmérnök javaslatára jelentkezett Szegedre, és 1968-ban jeles eredménnyel elvégezte az erdősztechnikumot. Azt követően a gyöngyösorszi tévész fűrészüzemének vezetője lett. A fegyelmezett munkarend és a jól épített munkafolyamatok visszaköszöttek az üzem eredményességében. Ezt a hozzáállást látva az Egri Erdőfelügyelőség 1971-ben erdőfelügyelői állást ajánlott számára. A Heves és Nógrád megyében működő erdőgazdaságok és téeszek erdőállományainak ellenőrzése volt a feladata. Eközben a soproni Erdészeti Egyetemen elvégezte a Talajtani Tanszék mérnöki képzést is.

Közös vadászatok

„A fafaragás mellett a vadászat áll közel a szívemhez. Erdőfelügyelőként is adódott lehetőségem vadászni, ami a famunkáimért cserébe csak gyarapodott. Azonban soha nem volt jogosítványom, így rendszerint a feleségem vitt el a vadászatokra, ezáltal sok közös vadászélményünk van. Eltöltöttünk együtt nyári, csillagos éjszakát a lesen aludva, de télvíz idején is velem tartott. És olybá tűnik, hogy ha a fafaragást nem is, a vadászatot továbbviszi egyik unokám, aki igencsak érdeklődik e tevékenység iránt. Ha sikerülne vele lövetnem egy vadat, miután elvégezte a vadászvizsgát, azzal végérvényesen befejezném a vadászatot, hogy nyomdokaimba lépve átvehesse fegyvereimet.”

„Tizenkét év erdőfelügyelői munkám során mintegy 5000 hektár erdő telepítéséhez szükséges tervdokumentáció előkészítésén dolgoztam, amely tartalmazta a talajvizsgálatokat és fajta-meghatározásokat is. A csemeteültetésből is tevékenyen kivettem a részem a terület-ellenőrzések mellett.” Munkája elismeréseképpen a Földművelésügyi Minisztérium dicsérő oklevélben részesítette, kiváló dolgozói kitüntetéssel. Majd 1981–1984 között a téeszek erdész ágazatának vezetőjeként dolgozott Vámosgyörkön, Viszneken és Tarnaméran, '85-től pedig a Gyöngyösi Állami Gazdaságnál végezte ezt a tevékenységet.

Az alkotás öröme

Ha az erdőtől nem is, de az erdészettől 1986-ban búcsút vett, hogy a fafaragásnak szentelje életét. „Vizuális és rajzkészségem egészen diákkoromtól eredeztethető, már akkor megmutatkozott kezűgyességem. Ahogy aztán a munkám során közelebb kerültem a fához, szinte magától értetődően kezdtem a fafaragásba, és ha időm engedte, hódoltam a szenvedélyemnek. Eleinte trófeaalátéteket készítettem. Az elsőt egy fegyvermester kérésére vadkan-agyarak felhelyezésére faragtam. Alkotásom lenyűgözte a mestert, amiért cserébe elintézte a fegyvertartáshoz szükséges papírokat, így a későbbiekben már puskát is vásárolhattam” – meséli a fafaragó-mester vadászati pályafutásának kezdetét. Fafaragó ügyességének gyorsan híre ment az erdőgazdaságban, egyre több megrendelés érkezett. Mára több mint 250 famunkát tudhat magáénak. Művészeti munkássága főként vadászati, erdőgazdálkodási témát ölel fel, de sok alkotása kötődik a szőlészethez, borászathoz, ló- és szarvasmarha-tenyész-

téshez, valamint kopjafák készítésében is kiemelkedőt alkotott. Mintegy 120 kiállításon vett részt, főként Heves, Nógrád és Jász-Nagykun-Szolnok megyékben, de külföldön is bemutatkozott, a Plovdivi Vadászati Világkiállításon, a Brnói Nemzetközi Kiállításon és Innsbruckban is láthatták műveit. Feleségével, Reviczki Annával közös kiállításokat is szerveztek, ugyanis a faalkotásokhoz remekül illelnek 61 éve hű és szerető házastársa kézimunkái, terítői, horgolt csipkéi.

Sokat tett városáért

Művészeti elismertsége nyomán rendeződött az '56-os hazájáért való küzdelme, így a rendszerváltás után amnesztiát kapott. Akkortájt Gyöngyös város képviselőtestülete tagjává választották, emellett a Gyöngyösi Városszépítő és Védő Egyesület elnökeként évtizedeken keresztül magas szinten szolgálta a város esztétikai fejlődését, magyarságtudatát. Tevékenysége nyomán létrejött a városban a Vasutas emlékmű, a Kossuth Lajost ábrázoló 1848/49-es szabadságharc-emlékmű, az egész alakos II. Rákóczi Ferenc-szoboremlékmű, Batthyány Lajos mellszobra, és további alkotásokkal folytathatnánk a sort, amivel a város kulturálisan gazdagodott. Ennek is köszönhetően, valamint a haza iránt érzett elkötelezettsége elismeréseképpen Pro civitate városi kitüntetésben, Podmaniczky-díjban, Hazáért és szabadságért emlékéremben, az '56-os Szövetsége emlékérmében és a Hubertus-kereszt arany fokozatában részesítették.

Varga Tibor

Fotók: Csatlós Norbert